

Guía Docente				
Datos Identificativos				2022/23
Asignatura (*)	Sistemas políticos comparados	Código	615G01202	
Titulación	Grao en Socioloxía			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Segundo	Formación básica	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Socioloxía e Ciencias da Comunicación			
Coordinación	Roman Masedo, Laura	Correo electrónico	laura.roman@udc.es	
Profesorado	Ferrín Pereira, Mónica Roman Masedo, Laura	Correo electrónico	monica.ferrin.pereira@udc.es laura.roman@udc.es	
Web	http://www.sociologia.udc.es/			
Descrición xeral	O principal obxectivo desta materia é proporcionar coñecemento relevante sobre os sistemas políticos contemporáneos, con especial énfase na súa recente historia e situación actual, desenvolvendo capacidades para o estudo comparado. Seguindo varios modelos de análise das diferentes dimensións dos réximes políticos (institucións, procesos políticos, cultura política, etc.) préstase especial atención aos réximes democráticos occidentais, pero tamén se fai unha aproximación a realidade actual dos réximes políticos doutras rexións (América Latina, África etc.).			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A8	Análisis de las transformaciones y evolución de las sociedades contemporáneas.
A10	Introducción a las teorías sobre el poder, la legitimidad y el Estado. Formas de organización política y su evolución histórica, con especial atención a los sistemas contemporáneos.
A15	Conocimientos y habilidades para plantear y desarrollar una investigación aplicada en las diferentes áreas de la sociedad.
A17	Conocimientos y habilidades en la búsqueda de información secundaria en las diferentes fuentes (instituciones oficiales, bibliotecas, internet, etc.).
A24	Conocimientos y habilidades en transmitir los conceptos, problemáticas y perspectivas sociológicas.
B1	Capacidad de organización y planificación.
B3	Capacidad de análisis y síntesis.
B5	Capacidad de gestión de la información.
B12	Trabajo en equipo.
B17	Motivación por la calidad.
B27	Capacidades en reconocer la complejidad de los fenómenos sociales.
C3	Utilizar las herramientas básicas de las tecnologías de la información y las comunicaciones (TIC) necesarias para el ejercicio de su profesión y para el aprendizaje a lo largo de su vida.
C4	Desarrollarse para el ejercicio de una ciudadanía abierta, culta, crítica, comprometida, democrática y solidaria, capaz de analizar la realidad, diagnosticar problemas, formular e implantar soluciones basadas en el conocimiento y orientadas al bien común.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe			Competencias / Resultados do título
Se finalizan con éxito esta materia, os/ as estudantes deberán ser capaces de:			
DESCRIBIR	os conceptos básicos para un coñecemento inicial dos temas fundamentais da política comparada.	A10	
RECOMPILAR	bases de datos e índices sinxelos relacionadas con temas concretos da materia.	A17	
RESUMIR	as cuestións candentes do panorama político contemporáneo.	A24	
ORGANIZAR	o tempo en función da planificación da materia.		B1
REPRODUCIR	de maneira sintética os contidos elementais da materia.	A15	B3 C3

MANEXAR de forma ordenada os materiais para elaborar os traballos.		B5	
COLABORAR cos seus compañeiros/ as na elaboración de traballos do curso.		B12	
MOSTRAR interese pola presentación e o contido dos seus traballos.		B17	
EXERCER unha cidadanía crítica e responsable	A8	B27	C4

Contidos	
Temas	Subtemas
1. A LÓXICA DA COMPARACIÓN	<ol style="list-style-type: none"> O obxecto da política comparada O método comparado Tipos de estudo. Casos e variables. Causalidade: condicións necesarias e condicións suficientes
2. A TEORÍA DE SISTEMAS APLICADA Á ANÁLISE POLÍTICA	<ol style="list-style-type: none"> A teoría de sistemas Elementos dos sistemas políticos A dinámica do sistema político
3. AS INSTITUCIÓNS NOS SISTEMAS POLÍTICOS CONTEMPORÁNEOS	<ol style="list-style-type: none"> Os principios de representación, accountability e participación Tipos de institucións Institucións extractivas vs. inclusivas
4. IDENTIDADES E CLIVAXES	<ol style="list-style-type: none"> Actores e identidades Conflicto e clivaxes Apoio democrático e desafección
5. LÓXICA COMPARADA, TEORÍA DE SISTEMAS, INSTITUCIÓNS E IDENTIDADES	<ol style="list-style-type: none"> Definicións e tipoloxías: tipos de sistemas en perspectiva comparada A calidade da(s) democracia(s) A lóxica comparada nun sistema global
6. DEMOCRACIAS MAIORITARIAS E DE CONSENSO. A tipoloxía de Arendt Lijphart	<ol style="list-style-type: none"> Democracias maioritarias versus democracias consensuais. O modelo maioritario no Reino Unido O modelo consensual en Suíza.
7. ESTUDO DE CASO 1: As formas de goberno	<ol style="list-style-type: none"> Presidencialismo Parlamentarismo Perspectiva comparada
8. ESTUDO DE CASO 2: Sistemas electorais e sistemas de partidos	<ol style="list-style-type: none"> Sistemas electorais maioritarios e proporcionais Sistemas de partidos Perspectiva comparada
9. ESTUDO DE CASO 3: Os lexislativos	<ol style="list-style-type: none"> Unicameralismo e bicameralismo Variedades de bicameralismo Perspectiva comparada
10. ESTUDO DE CASO 4: Organización territorial do estado	<ol style="list-style-type: none"> Estados unitarios Estados compostos Perspectiva comparada
11. ESTUDO DE CASO 5: O sistema político español	<ol style="list-style-type: none"> O Goberno O Parlamento O sistema electoral O sistema de partidos O Estado das Autonomías

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A8 A10 B27	24	0	24
Proba práctica	A15 A17 B1 B5 B12 B17 C3 C4	24	70	94
Proba obxectiva	A24 B3	2	20	22
Atención personalizada		10	0	10

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Comprenden o conxunto de explicacións das profesoras, necesarias para que o/a alumno/a adquiera as competencias de Tipo A (relativas á comprensión dos contidos temáticos da materia) e se dote das ferramentas analíticas e das habilidades adecuadas ás competencias Tipo B.
Proba práctica	Comprenden un conxunto de actividades semanais encamiñadas ao coñecemento práctico das competencias A e B. Trátase por tanto de aplicar as devanditas competencias á análise de materiais de contido político dos que disporá o/a alumno/a antes ou durante o horario de clases. Devanditos materiais poden ser desde textos políticos clásicos ata noticias sobre cuestións políticas de actualidade, pasando por aqueles que permitan a realización de pequenas investigacións. Algúns destes traballos terán que presentarse por escrito e poderán realizarse dentro ou fóra da aula, mentres que a realización doutros requirirá da presenza do/a alumno/a na aula e da súa participación na actividade proposta. A principios do cuadrimestre os/as estudantes disporán dun documento coa explicación pormenorizada das prácticas que se realizarán semanalmente e, máis concretamente, sobre aquelas obxecto de avaliación.
Proba obxectiva	Ao final do periodo lectivo, cada estudante debe realizar dúas probas escritas nas que deberá demostrar o grao de coñecemento e comprensión da materia obxecto de estudo. A principios do cuadrimestre os/as estudantes disporán dun documento coa explicación pormenorizada de cada unha das probas escritas correspondentes a cada parte da materia.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral Proba obxectiva Proba práctica	A atención personalizada ao alumnado realizarase respecto ao conxunto de actividades que comprende a materia. Por tanto, dita atención prestarase na resolución de dúbidas que poidan xurdir durante as clases maxistras ou para a preparación da proba escrita. Con todo, pola mesma natureza dos traballos tutelados, a atención personalizada reforzase mediante un horario de titorías establecido para ese efecto. No caso dos/as estudantes matriculados a tempo parcial, acordase un horario de titorías acomodado ás circunstancias persoais do devandito alumnado.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	A8 A10 B27	Neste caso trátase de valorar a asistencia regular dos/ as estudantes ás clases.	10
Proba obxectiva	A24 B3	Trátase de dúas probas que os alumnos deberán realizar por escrito, en relación aos contidos do temario da materia.	60
Proba práctica	A15 A17 B1 B5 B12 B17 C3 C4	Trátase de dúas probas prácticas nas que os/as estudantes apliquen as competencias adquiridas na análise de materiais de contido político comparado.	30

Observacións avaliación

1º) OBSERVACIÓNS PARA ESTUDANTES MATRICULADOS A TEMPO COMPLETO.

CUESTIÓNS XERAIS.

A utilización dos créditos ECTS como unidade de medida académica, implica a avaliación continua dos/as estudantes a través dun seguimento do seu aproveitamento das clases, tanto teóricas como prácticas, así como a valoración do nivel de coñecementos e competencias adquiridos. En consecuencia, a nota final de cada estudante estará composta polos seguintes elementos:

A) Asistencia: 10%. Para ter constancia da asistencia dos/as estudantes, as profesoras facilitarán na aula a correspondente folia de firmas.

B) Presentación de traballos: 30%. Os/ as estudantes unicamente deberán entregar as dúas prácticas sinaladas para ese efecto no Programa de Exercicios, que son as que serán sometidas a avaliación, e nelas valorarase a adquisición das competencias tipo B. As profesoras resérvanse a posibilidade de non avaliar os traballos que non se axusten ás esixencias formais requiridas no Plan de Traballo da materia (índice, apartados, identificación do traballo, etc.).

C) Probas escritas de avaliación: 60%. Nestas probas valorarase o nivel de coñecementos sobre a materia (competencias tipo A) adquirido polo/a estudante ao longo do curso. O tipo de probas será explicado na aula polas profesoras coa antelación suficiente.

As puntuacións correspondentes a cada un destes elementos sumarase, tanto na convocatoria de 1ª como de 2ª oportunidade, sempre e cando a nota mínima de cada unha das probas escritas de avaliación (probas obxectivas) sexa igual ou superior a 1,5.

INSTRUCCIÓNS SOBRE A ENTREGA DE TRABALLOS E XUSTIFICANTES DE AUSENCIA.

1º) As prácticas avaliáveis deben entregarse na clase o día sinalado no Plan de Traballo. Fóra desta data, os traballos só se recollerán de maneira excepcional e por causas de forza maior debidamente xustificadas. En calquera caso, Os TRABALLOS DEBEN ESTAR ENTREGADOS ANTES DA CELEBRACIÓN DA PROBA ESCRITA DA CONVOCATORIA DE 1ª OPORTUNIDADE e, por tanto, NON SE PODEN ENTREGAR TRABALLOS NA CONVOCATORIA DE 2ª OPORTUNIDADE. Se un/a estudante só se presenta á convocatoria de 2ª oportunidade e quere que os seus traballos sexan avaliados, debe presentalos atendendo ás instrucións anteriores.

2º) Non se poden repetir os traballos entre as convocatorias de 1ª e 2ª oportunidade do mesmo curso académico. Só se o/a estudante non supera a materia en ningunha das convocatorias dun mesmo curso académico, terá a oportunidade de repetir os traballos e entregalos nos prazos establecidos para o seguinte ou seguintes cursos.

3º) Nesta materia non se contempla a celebración de probas extra ou a entrega de traballos adicionais para subir nota.

4º) Os xustificantes de ausencia (cuxo modelo será facilitado polas profesoras) deben entregarse na semana inmediatamente posterior á devandita ausencia e, en calquera caso, deben estar en posesión das profesoras ANTES DA FINALIZACIÓN DO PERÍODO DE CLASES. Por tanto, NON SE ADMITIRÁN XUSTIFICANTES DE AUSENCIA DESPOIS DESTA DATA. Respecto a estes xustificantes, as profesoras resérvanse a posibilidade de esixir aos/ as estudantes os documentos que corroboren a causa aducida para xustificar a ausencia.

NOTA:

- Advertencia sobre o plaxio. Os traballos requiridos aos/as estudantes deben ser orixinais. As citas de calquera fonte deben ir

convenientemente entrecomilladas e coa referencia correspondente. No caso de que as profesoras detecten este tipo de práctica, o traballo ou traballos involucrados quedarán automaticamente sen avaliar.

2º) OBSERVACIÓNS PARA ESTUDANTES MATRICULADOS A TEMPO PARCIAL.

Para aqueles/ as estudantes acollidos á situación de recoñecemento de dedicación a tempo parcial e dispensa académica de exención de asistencia (segundo a "Norma que regula o réxime de dedicación ao estudo dos estudantes de Grao na Universidade da Coruña"), observaranse as seguintes normas de avaliación, tanto na primeira como na segunda oportunidade:

1º) Realización do exame oficial na primeira ou segunda oportunidade. A materia do devandito exame é a mesma e prepárase cos mesmos

Manuais que no caso do resto de estudantes. O seu valor sobre a nota final será dun 70%.

2º) Presentación dun traballo nas datas establecidas para os exames da primeira ou segunda oportunidade. Devandito traballo versará sobre un asunto relacionado coa temática da materia que se acordará coas profesoras na primeira titoría realizada para ese efecto. O seu valor sobre a nota final será dun 30%. O/a estudante que entregue o seu traballo na convocatoria de exame da primeira oportunidade non poderá repetilo en caso de ter que presentarse de novo ao exame na segunda, pero a cualificación quedará gardada. Non se poderá superar a materia sen presentar o traballo obrigatorio.

3º) Para acollerse a esta modalidade de avaliación, é condición sine qua non que os/ as estudantes nesta situación SE POÑAN EN CONTACTO COAS PROFESORAS DA MATERIA DURANTE AS TRES PRIMEIRAS SEMANAS DO CUADRIMESTRE. Este requirimento ten o obxecto de

planificar e acomodar o seguimento da materia de forma individualizada e en función das circunstancias de cada estudante. Por tanto, non se admitirá que un/a estudante recorra a esta modalidade de avaliación unha vez superado devandito prazo.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - LIJPHART, A. (2012). Modelos de democracia. Formas de goberno e resultados en trinta e seis países. Barcelona, Ariel. - CARAMANI, D. (2017). Comparative Politics. Oxford, Oxford University Press - DURAN CENIT, M., y Inmaculada SZMOLKA VIDA(eds.)A (2015). Política comparada e sistemas políticos: operando con datos e indicadores. Granada, Universidad de Granada - SIAROFF, A. (2019). Comparative European Party Systems. An Analysis of Paliamentary Elections Since 1945. London and New York, Routledge
Bibliografía complementaria	<ul style="list-style-type: none"> - Acemoglu, D. y James A. Robinson (2012). Por qué fracasan los países. Los orígenes del poder, la prosperidad y la pobreza. Barcelona, Deusto - DELGADO, I., P.CHAVARRI Y P. OÑATE (2002). Sistemas de organización política contemporánea. Madrid, UNED. - Gandhi, J. y Rubén Ruíz Rufino (eds.) (2015). Routledge Handbook of Comparative Political Institutions. Oxon, Routledge - Goodin, R. y Hans-Dieter Klingemann (eds.) (2001). Nuevo manual de Ciencia Política. Madrid, Istmo. - Hague, R. y Martin Harrop (2013). Comparative Government and Politics. Hampshire, Macmillan Publishers - HERRON, ERIK S., ROBERT J. PEKKANEN AND MATTHEW S. SHUGART (Eds.) (2018). The Oxford Handbook of Electoral Systems. New York : Oxford University Press - Landman, T. (2011). Política Comparada. Madrid, Alianza - Meredith,M (2011). Africa. Una historia de 50 años de independencia. Intermon-Oxfam - O'Neill P.H. (2013). Essentials of Comparative Politics. New York, W.W. Norton - PASQUINO, G. (2004). Sistemas políticos comparados. Francia, Alemania, Gran Bretaña, Italia y Estados Unidos. Buenos Aires, Prometeo - Sánchez Melero, G. (2014). Sistemas políticos en Europa. Valencia, Tirant Lo Blanch - Sánchez de Dios, M. (2012). Política Comparada. Madrid, Síntesis

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Introdución á ciencia política e da administración/615G01106

Hª política e social contemporánea/615G01109

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Unha aprendizaxe sustentabel, non sexista e integradora. Nas actividades que se leven a cabo nesta materia respetaranse as normas da sustentabilidade, igualdade de sexos e integración das persoas por razóns físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais. Sustentabilidade.- A entrega dos traballos documentais realizarase en formato dixital e a través de Moodle. - Cando se empregue papel, aconsellase que sexa reciclado e con formatos de impresión sinxelos e a dobre cara. - Evitarase a impresión innecesaria de borradores.- Non se admitirán traballos con elementos plásticos (portadas, carpetas, etc). Igualdade por razóns de xénero/sexo- Evitaranse actitudes e expresións sexistas e Integración das persoas con problemas por razóns físicas, psíquicas ou socioculturais.- Daraselles o apoio necesario tanto nas actividades programadas como na aprendizaxe en xeral da materia.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías